

CARNET DE LA RUTA DELS PRIMERS CRISTIANS

Us convidem a adquirir el carnet de la Ruta dels primers cristians (preu: 1 €) per tal que pugueu gaudir del conjunt d'aquesta ruta amb importants descomptes.

i VENDA A LES OFICINES MUNICIPALS DE TURISME:

OFICINA ANTIC AJUNTAMENT
Carrer Major, 37

OFICINA RAMBLA NOVA
Rambla Nova, s/n (cantonada c. Unió)

Tel.: 977 25 07 95
www.tarragonaturisme.cat



Nina d'ivori articulada

Aquesta peculiar nina, que articula braços i cames, va pertànyer a una nena que va morir a l'edat de cinc o sis anys. Va ser trobada l'any 1927 a l'interior d'un sarcòfag de la Necròpolis Paleocristiana de Tarragona. La peça mesura 23 cm d'alt i està datada d'entre els segles III i IV.

Edició: Patronat Municipal de Turisme de Tarragona / Textos: Andreu Muñoz / Fotos: Alberich fotogràfs, Miquel Sanchís, Rafael López-Monné, Santi Grimau, Ajuntament de Tarragona, ICAC, MBT, MHT, MNAT / A. Saludes, MNAT / G. Jové, MNAT R. Cornadó / Disseny: Simbòlic Comunicació / Impressió: I. G. Gabriel Gibert / Dipòsit legal: T-1169-2013
El Patronat Municipal de Turisme de Tarragona no es responsabilitza dels errors o les omissions que es puguin trobar en aquesta guia. La informació és la vigent en el moment de la seva publicació i, per tant, està subjecta a canvis. Per a properes actualitzacions, us agrairíem que ens comunicéssiu qualsevol error o informació omesa.



Una recreació que ens apropa als orígens del cristianisme

LA PASSIÓ DE SANT FRUCTUÓS

Reconstrucció de l'empresonament, el judici i el posterior martiri a l'amfiteatre de Tarragona de sant Fructuós, bisbe, i dels seus diaques Auguri i Eulogi, segons el drama original d'Andreu Muñoz, basat en les actes martirials més antigues de la península Ibèrica. Representació en el mateix escenari del martiri a càrrec de l'Associació Cultural Sant Fructuós

amb acompanyament musical de la Schola Cantorum i l'Orquestra dels Amics de la Catedral.

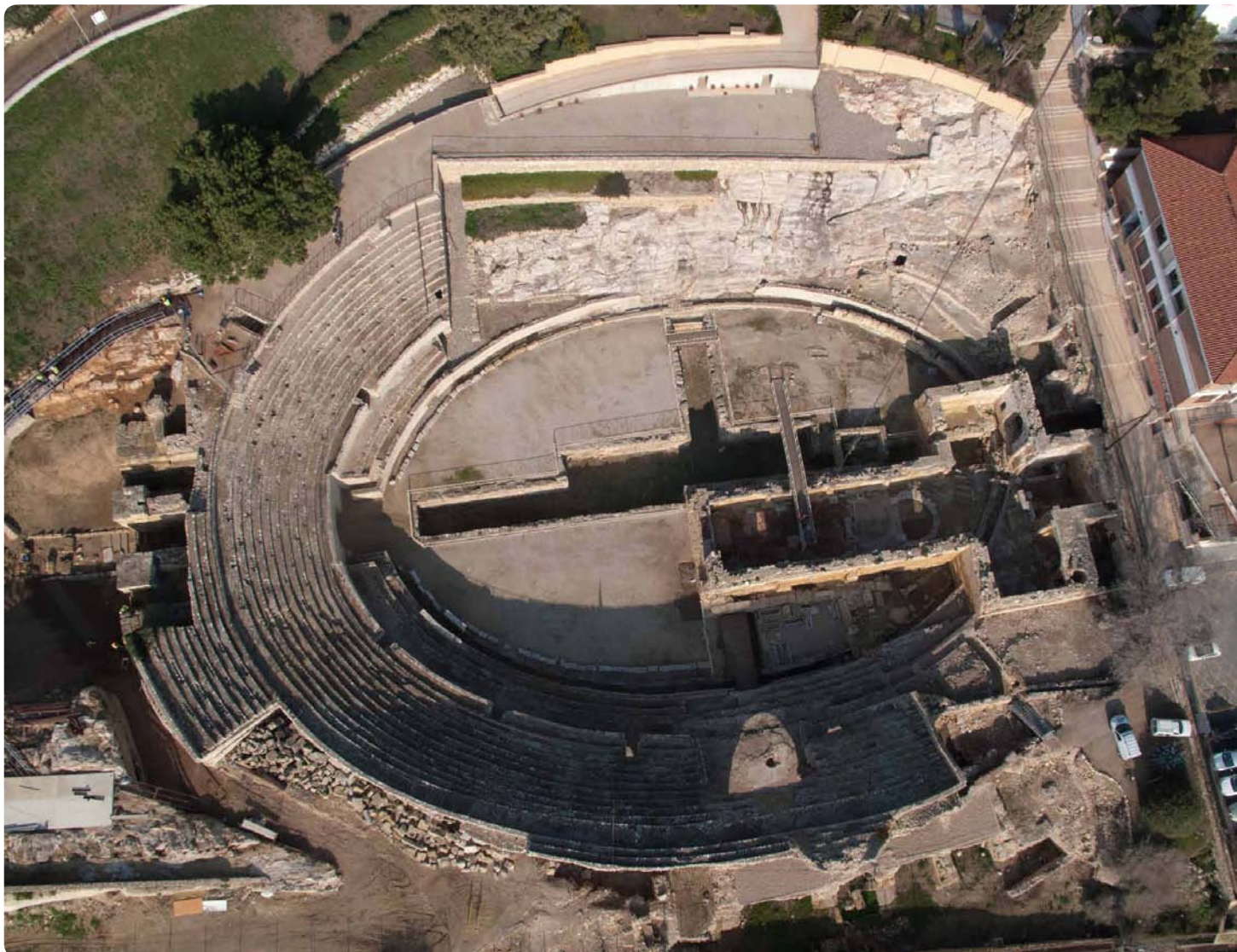
Associació Cultural Sant Fructuós
Edifici Sant Tadeu, escala A, baixos
43007 Tarragona
Tel.: 608 66 87 73
acsf@acsantfructuos.cat
www.acsantfructuos.cat

Consulteu-ne els preus i horaris

La Ruta dels primers CRISTIANS DE TÀRRACO

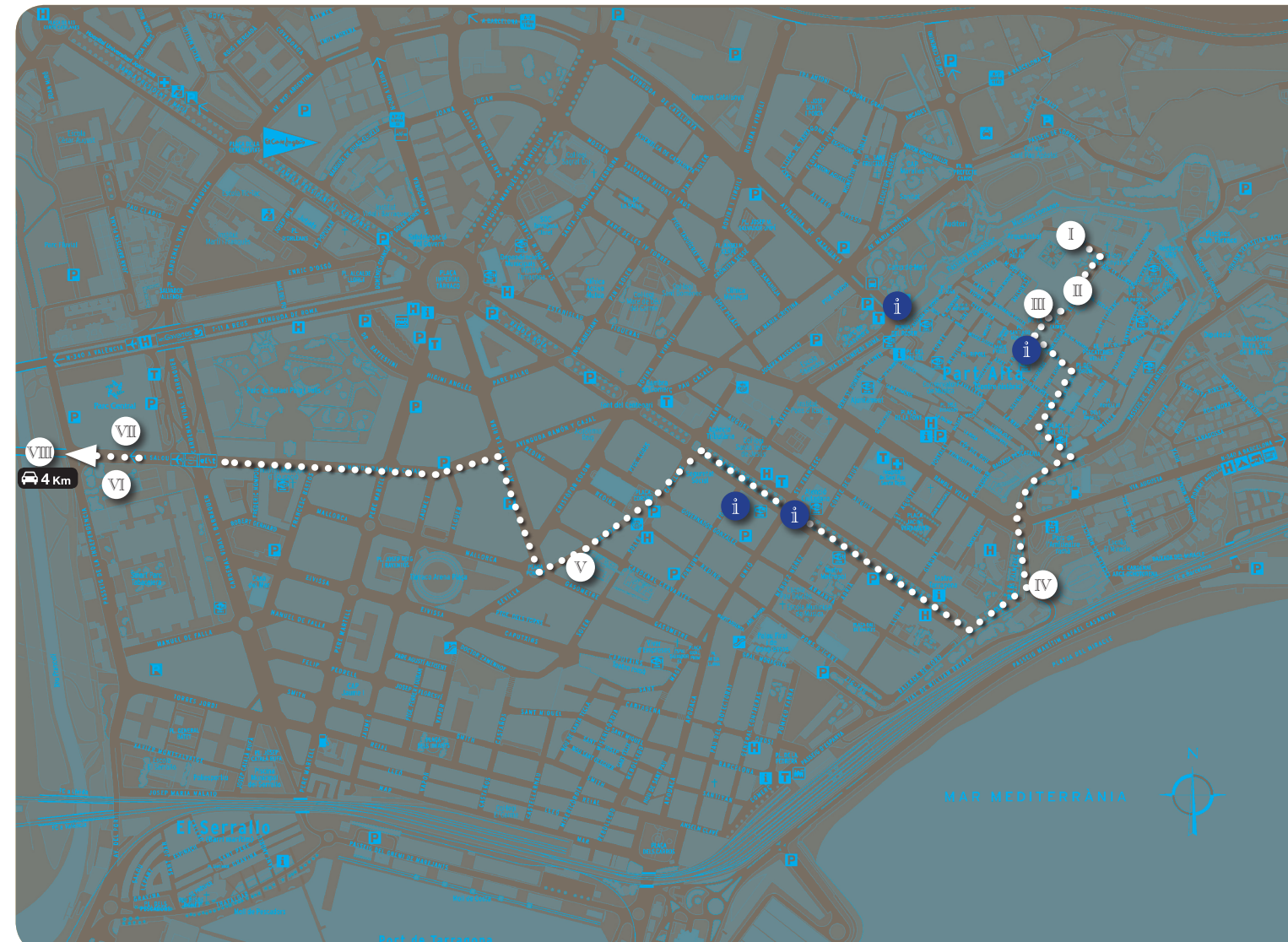


La Ruta dels primers cristians de Tàrraco®



TÀRRACO, CENTRE DEL CRISTIANISME PRIMITIU HISPÀNIC

Tarragona és una de les ciutats hispàniques més riques en cultura material paleocristiana. La tradició vincula l'arribada del cristianisme a l'acció missionera de l'apòstol Pau, però la primera notícia històrica sobre cristianisme a la ciutat és de l'any 259, quan el bisbe de Tarraco, Fructuós, i els seus diaques Auguri i Eulogi foren cremats vius a l'amfiteatre, sota la persecució dels emperadors Valerià i Gal·liè. En època tardoromana, l'Església de Tarragona esdevingué seu metropolitana de la província Tarraconense, fou dinamitzadora de molts concilis provincials i alguns dels seus bisbes tingueren atribucions primacials per part del Papa (bisbe de Roma) per a les províncies hispàniques. El patrimoni documental, artístic i arqueològic paleocristià que la ciutat ha llegat és, en el seu conjunt, el més notable de tota la península Ibèrica.



LA RUTA DELS PRIMERS CRISTIANS DE TÀRRACO

- I** Capella de Sant Pau
- II** Museu Bíblic Tarraconense
- III** Museu Diocesà i Catedral de Tarragona
- IV** Amfiteatre romà
- V** Fòrum de la Colònia
- VI** Museu i Necròpolis Paleocristians
- VII** Basílica paleocristiana del Parc Central
- VIII** Conjunt tardoromà de Centelles



UNA PETITA JOIA AMAGADA DINS UN CLAUSTRE

CAPELLA DE SANT PAU

En el punt més elevat de l'acròpoli de la ciutat s'ubica l'edifici del Seminari (segle XIX). En un dels seus claustres s'aixeca una capella construïda el segle XIII, que formava part de l'hospital dels canonges de la Seu. Una pietosa tradició ubica la predicació de l'apòstol sant Pau sobre la roca en què fonamenta la capella. Dins les instal·lacions del centre s'ofereix una síntesi sobre la història i l'arqueologia del cristianisme primitiu de Tàrraco.

C. de Sant Pau, 4. 43003 Tarragona
Tel.: 977 24 71 90
info@ctarraconense.cat
www.ctarraconense.cat

🕒 € Consulteu-ne els preus i horaris

I



UN VIATGE ALS ORÍGENS DE LA CULTURA JUDEOCRISTIANA

MUSEU BÍBLIC TARRACONENSE

El Museu Bíblic Tarraconense fou fundat l'any 1930. Ajuda el públic a contextualitzar històricament i culturalment la Bíblia i els seus valors transcendents. Permet gaudir d'una rica col·lecció de materials arqueològics, literaris, artístics i didàctics que ens apropen al fascinant món de la cultura judeocristiana. És un bon instrument per comprendre les bases teològiques, simbòliques, rituals i iconogràfiques del món dels primers cristians.

C. de les Coques, 1-C. 43003 Tarragona
Tel.: 977 25 18 88
museu.biblic@arqueisbattarragona.cat
http://museu.biblic.arqueisbattarragona.cat

🕒 € Consulteu-ne els preus i horaris

II



UN UNIVERS D'ESPIRITUALTAT I FASCINACIÓ ARTÍSTICA

MUSEU DIOCESÀ I CATEDRAL

La Seu de Tarragona ocupa l'espai on s'erigí, en època romana, el temple dedicat al culte als emperadors. Encara són visibles imponents restes d'aquest gran recinte al refector de la Catedral. Aquesta àrea sacra pagana fou desmantellada parcialment a partir del segle V i transformada en espai cristià. Hom pensa que, en aquest espai, es va bastir la Catedral d'època visigòtica.

Una de les capelles renaixentistes de la Catedral medieval està dedicada a sant Fructuós i als seus diaques i és on es veneren algunes relíquies d'aquests protomàrtirs hispànics. Al Museu Diocesà,

també trobem elements arqueològics dels primers segles del cristianisme entre els quals destaca una gerreta litúrgica de bronze del segle VII trobada en una tomba, a l'àrea de la Catedral. També a la façana de la Catedral es troba encastat un magnífic sarcòfag paleocristià, d'inicis del segle V, anomenat de Betesda.

Pla de la Seu. 43003 Tarragona
Tel.: 977 22 69 35 / 977 23 86 85
catedraltarragona@dna.es
www.catedraldetarragona.com

🕒 € Consulteu-ne els preus i horaris

III



UNA BASÍLICA A L'ARENA DE L'AMFITEATRE

AMFITEATRE ROMÀ

L'Amfiteatre era un edifici el·líptic dedicat a oferir espectacles de gladiadors. La seva capacitat era d'uns 12.000 espectadors i va ser construït a inicis del segle II. Durant l'imperi d'Heliogàbal, a inicis del segle III, va experimentar algunes reformes. El 21 de gener de l'any 259, el bisbe Fructuós i els seus diaques Auguri i Eulogi van ser cremats vius per ordre del governador de la Tarraconense, Emilià. Fou una conseqüència més de l'aplicació dels edictes decretats contra els cristians dels emperadors Valerià i Gal·liè. L'Església va construir entre els

segles VI i VII una basílica en memòria dels màrtirs, en l'espai precís on els sants van ser immolats. Sobre aquesta construcció, el segle XII, es va aixecar un nou temple sota l'advocació de Santa Maria del Miracle. El segle XVI els frares trinitaris van erigir un convent al costat del temple. La comunitat va perdurar en aquest espai fins al segle XVIII.

Parc de l'Amfiteatre romà. 43003 Tarragona
Tel.: 977 24 25 79 / 977 24 22 20
mht@tarragona.cat
www.museutgn.com

🕒 € Consulteu-ne els preus i horaris

IV



EL CENTRE DE LA VIDA SOCIAL I POLÍTICA DE TÀRRACO

FÒRUM DE LA COLÒNIA

El Fòrum de la Colònia va ser el centre de la vida social i política de Tàrraco. S'ha documentat una primera plaça construïda en època republicana i presidida pel temple dedicat a la tríada capitolina (Júpiter, Juno i Minerva). Si l'apòstol Pau visità la ciutat de Tàrraco, d'acord amb la tradició, seria on es devia desenvolupar la seva activitat missionera pública. En època medieval es documenta prop d'aquí una església

dedicada a sant Fructuós, que va perdre fins al segle XVII. Una pietosa tradició considerava que la casa de Fructuós es trobava ubicada en aquell espai.

C. de Lleida. 43001 Tarragona
Tel.: 977 24 25 01 / 977 24 22 20
mht@tarragona.cat
www.museutgn.com

🕒 € Consulteu-ne els preus i horaris

V



ELS TESTIMONIS DE LA CULTURA PALEOCRISTIANA

MUSEU I NECRÒPOLIS PALEOCRISTIANES

En aquesta àrea cementerial van ser enterrats el bisbe Fructuós i els seus diaques per la comunitat cristiana de Tàrraco. L'espai va adquirir un significat sagrat per a l'Església local, i els fidels van mostrar un gran interès per enterrar-se a prop de les restes dels màrtirs. Ja a finals del segle IV o inicis del segle V, es va construir una gran basílica amb baptisteri per venerar les relíquies dels màrtirs.

La Necròpolis i el Museu paleocristians permeten comprendre les pràctiques funeràries romanes, les tipologies sepulcral i com aquest espai va esdevenir lloc de

culte martirià i centre de peregrinacions fins entrada l'època visigòtica. El Museu conserva la col·lecció més rica d'art i arqueologia paleocristiana de la península Ibèrica. La formen sarcòfags, laudes musivàries, aixovars funeraris i una extraordinària col·lecció epigràfica cristiana.

Av. de Ramón y Cajal, 84. 43005 Tarragona
Tel.: 977 21 11 75 / 977 23 62 09 / 977 25 15 15
mnat@gencat.cat www.mnat.cat

🕒 € Consulteu-ne els preus i horaris

VI



ELS COSTUMS LITÚRGICS DEL CRISTIANISME PRIMITIU

BASÍLICA DEL PARC CENTRAL

Aquesta basílica funerària, datada de la primera meitat del segle V, presenta tres naus i transepte, amb absis i contraabsis, orientada cap a l'est, i està precedida per un atri. L'edifici està encapçalat, a l'extrem oriental, per un absis quadrangular que té adherits al costat nord dos petits àmbits amb funcions de sagristia i de dipòsit dels objectes de culte. Als peus de la basílica hi ha situat l'atri amb un pati central i amb una galeria que permet l'accés a un conjunt d'estances.

En els àmbits de la basílica i de l'ambulacre de l'atri s'hi han pogut documentar prop de 200 enterraments. Un epígraf trobat

està dedicat a la beata Thecla, verge consagrada a Crist, d'origen egipci, que va morir als 77 anys. La basílica del Parc Central és l'únic exemple d'arquitectura basilical paleocristiana que podem contemplar a Tarragona i una bona mostra per apropar el visitant als costums litúrgics i als edificis culturals del cristianisme primitiu.

Parquing del centre comercial Parc Central
Av. de Vidal i Barraquer, 15-17
43005 Tarragona
Tel.: 977 22 87 97
atencionalcliente@ccparcentral.com

🕒 € Consulteu-ne els horaris

VII



L'ART CRISTIÀ EN FORMA DE MOSAICS

CONJUNT TARDOROMÀ DE CENTELLES

Les restes visitables corresponen a un majestuós edifici construït entre els segles IV i V a quatre quilòmetres de Tàrraco, al costat del riu Francolí i de la via *De Italia in Hispanias*. La sala central conserva la coberta amb cúpula decorada amb un magnífic mosaic ordenat en franges concèntriques on es representen una càrcera, escenes de l'Antic i del Nou Testament, personatges entronitzats, etc. Pel que fa als motius cristians, destaquen les representacions de relats bíblics: Adam i Eva, el sacrifici d'Isaac per Abraham, el profeta Jonàs, els tres joves hebreus a Babilònia, el profeta Daniel, Jesucrist com a Bon Pastor

o la resurrecció de Llàtzer, entre d'altres. Tot i que encara es debat sobre la cronologia i la funció de l'edifici, la magnificència del projecte, la tècnica emprada i la iconografia assenyalen que el promotor de l'obra va ser un personatge d'alt rang i fermes creences cristianes. Un conjunt que és, sens dubte, un dels testimonis més destacables de l'art dels primers segles del cristianisme.

Afores, s/n (a 4 km de Tarragona)
43120 Constantí
Tel.: 977 52 33 74 / 977 25 15 15 / 977 23 62 09
mnat@gencat.cat www.mnat.cat

🕒 € Consulteu-ne els preus i horaris

VIII